

Het verloop van de sociaal-economische indicatoren en de conjunctuur in West-Vlaanderen

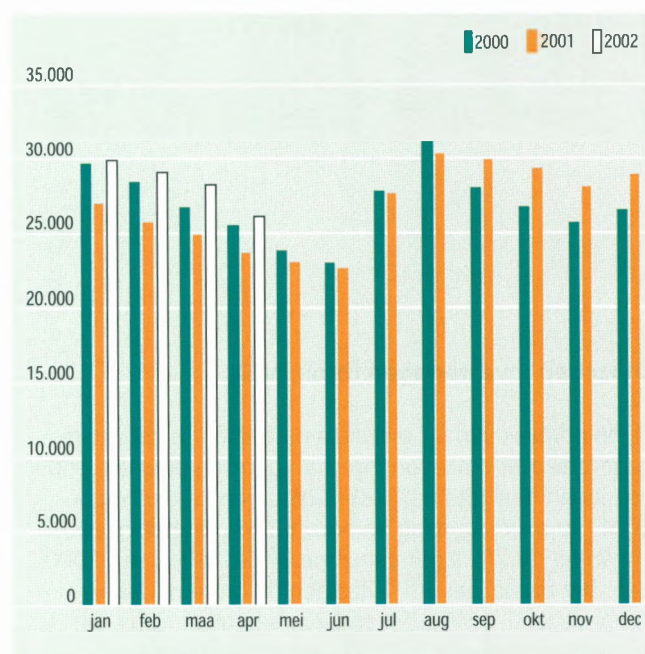
Nele Depestel

Stafmedewerker GOM - West-Vlaanderen

Werkloosheid (bron: VDAB, RVA)

West-Vlaanderen telde in april van dit jaar 26.117 officiële werklozen² (zie *figuur 1*). Ten opzichte van april 2001 lag het aantal werklozen 10,6% hoger. Sinds september 2001 zien we een toename op jaarbasis – dit is telkens ten opzichte van dezelfde maand een jaar eerder – van het aantal niet-werkende werkzoekenden. Het aantal mannelijke werklozen steeg al op jaarbasis vanaf mei 2001, maar werd oorspronkelijk nog gecompenseerd door een daling bij de vrouwelijke werklozen. Vanaf september 2001 nam echter ook het aantal vrouwelijke werklozen toe op jaarbasis. Uiteindelijk waren er in april 2002 bij de mannen 17,2% meer werklozen en bij de vrouwen 5,9% meer werklozen dan in april 2001. Het totaal aantal niet-werkende werkzoekenden bestond in april 2002 in West-Vlaanderen uit 44,3% mannen en 55,7% vrouwen. Ondanks deze op zich minder gunstige evolutie kunnen we

Figuur 1
Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden in West-Vlaanderen

Bron: VDAB, Grafische verwerking: GOM - West-Vlaanderen

toch opmerken dat de toename van de werkloosheid enigszins verzwakt. De toename op jaarbasis lag, zowel bij de mannen als bij de vrouwen, in de maand april lager dan in de maanden februari en maart.

In april 2002 waren er in West-Vlaanderen 6.186 niet-werkende werkzoekenden jonger dan 25 jaar. Hun aandeel in het totaal aantal niet-werkende werkzoekenden bedroeg in dezelfde maand 23,7%. Zowel het aantal werklozen jonger dan 25 jaar als hun aandeel in het totaal aantal niet-werkende werkzoekenden steeg op jaarbasis (met respectievelijk 17,8% en 1,4 procentpunt). Gelijkaardig aan de vaststelling bij het totaal aantal werklozen bemerken we ook hier dat de toenames op jaarbasis in april kleiner zijn dan in januari, februari en maart.

Het aantal niet-werkende werkzoekenden ouder dan 50 jaar bedroeg in april 2.348 personen of 9% van het totaal aantal niet-werkende werkzoekenden. Hun aantal steeg met 8,3% ten opzichte van april 2001. Naast deze groep bestaat er echter nog een grotere groep niet-officiële werklozen van 50 jaar en ouder, namelijk de uitgeschreven werklozen of niet-werkende niet-werkzoekenden.

Gegevens van maart 2002 tonen aan dat hun aantal toen 15.546 personen bedroeg, of 4,3% meer dan in maart 2001. Het aantal uitgeschreven oudere werklozen stijgt op jaarbasis veel minder sterk dan het aantal niet-werkende werkzoekenden. Daartegenover staat dat deze groep van werklozen continu toeneemt en niet gebonden is aan conjuncturele schommelingen, zoals *figuur 2* aantoont.

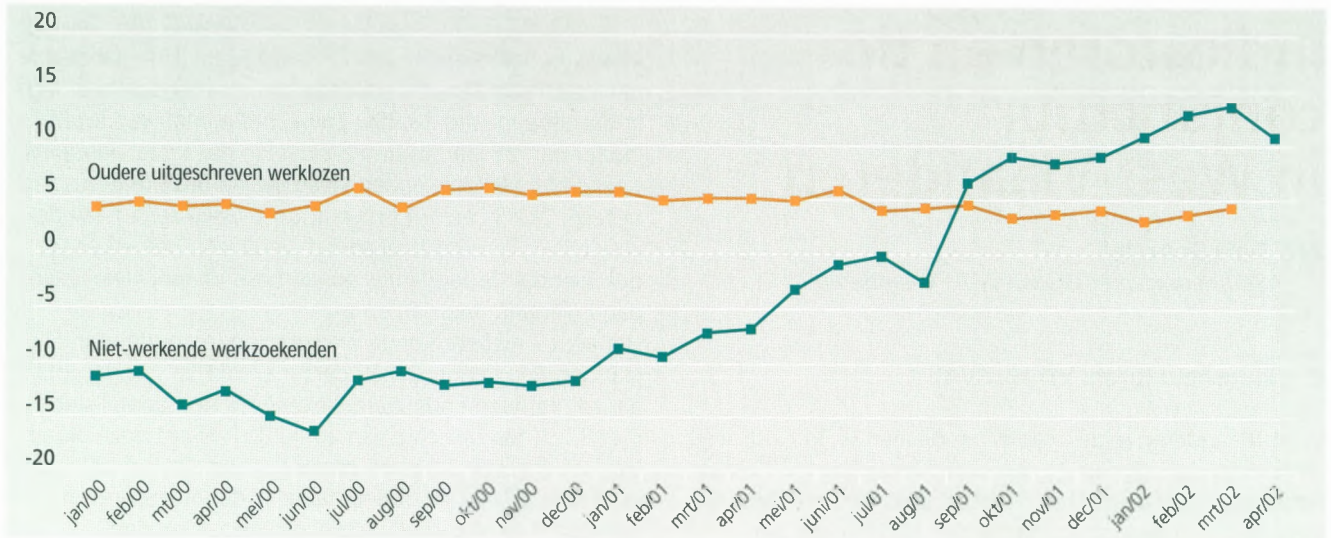
Werkaanbiedingen (bron: VDAB)

In april 2002 ontving de VDAB voor West-Vlaanderen 5.416 werkaanbiedingen; dit zijn er 38,6% meer zijn dan in dezelfde maand van 2001. Ook in februari lag het aantal ontvangen werkaanbiedingen hoger op jaarbasis; in januari en maart lag het aantal lager. In de eerste vier maanden van 2002 ontving de VDAB in totaal net iets meer vacatures dan in dezelfde periode van 2001 (+1,7%). Het aantal lopende vacatures op het einde van de maand april van dit jaar lag 7,3% lager dan eind april 2001. Ook in de vorige maanden van 2002 was er een daling op jaarbasis.

Tijdelijke werkloosheid (bron: RVA)

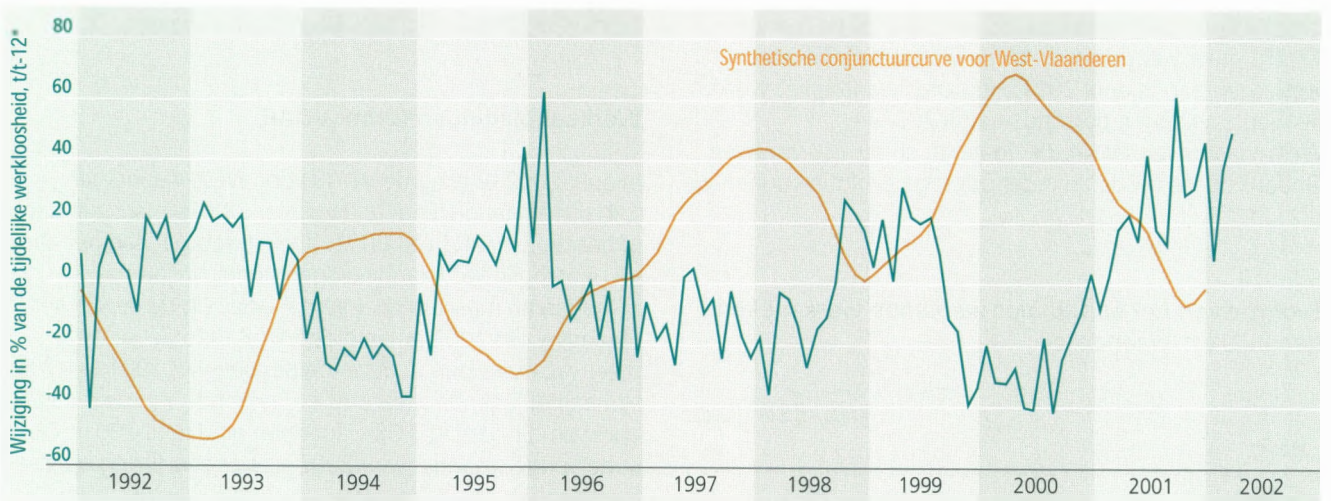
Het gemiddeld aantal tijdelijke werklozen³ bedroeg in West-Vlaanderen 9.828 personen in maart 2002; dit is bijna de helft meer dan in maart 2001. De tijdelijke werkloosheid blijft hiermee stijgen op jaarbasis. Ook in de vorige maanden was de relatieve stijging van de tijdelijke werkloosheid op jaarbasis groot. In 2001 als geheel lag het gemiddeld aantal van de tijdelijke werkloosheid ruim 20% hoger dan in 2000. Dergelijke omvangrijke toenames hebben we in de afgelopen tien jaar in West-Vlaanderen ook gekend tijdens de vorige conjunctuurinzinkingen. *Figuur 3* illustreert deze duidelijke samenhang tussen het conjunctuurverloop en de relatieve evolutie op jaarbasis van de tijdelijke werkloosheid in de afgelopen tien jaar.

Figuur 2
 Evolutie in % van het aantal niet-werkende werkzoekenden en van het aantal oudere werklozen in West-Vlaanderen, t/t-12*

* Wijziging in de maand t ten opzichte van dezelfde maand het jaar voordien.
 Bron: VDAB, RVA, Grafische verwerking: GOM - West-Vlaanderen

Figuur 3
 Tijdelijke werkloosheid en de conjunctuur in West-Vlaanderen

* Wijziging in de maand t ten opzichte van dezelfde maand het jaar voordien.
 Bron: RVA, NBB, Grafische verwerking: GOM - West-Vlaanderen

Bouwvergunningen (bron: NIS)

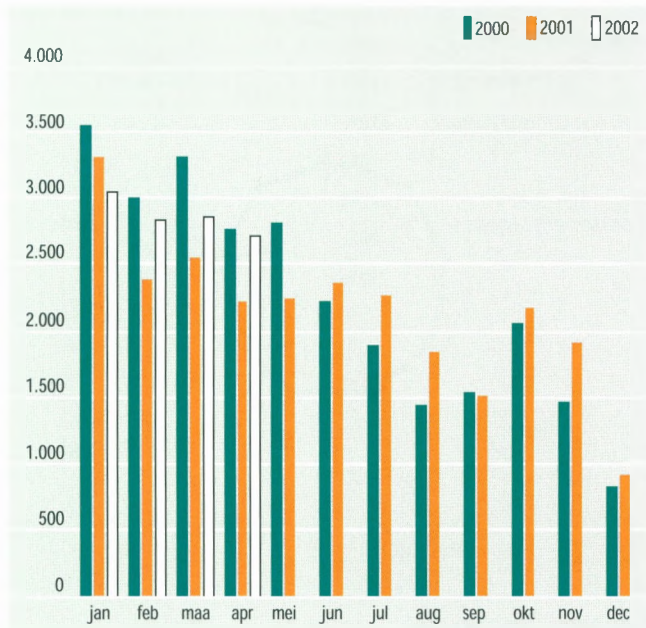
In maart 2002 werd in West-Vlaanderen de bouw van 627 woningen vergund⁴. Dit is aanzienlijk minder dan in maart 2001 (-44,1%). In totaal lag het aantal vergunde woningen in het eerste kwartaal van 2002 circa één derde lager dan in het eerste kwartaal van 2001. In 2001 werden 2,8% minder woningen vergund dan in 2000.

Omzet en investeringen (bron: NIS)

Bij de opmaak van dit overzicht dateerden de recentste gegevens over omzet en investeringen van de grote ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen uit december 2001⁵. In die maand lag de omzet 3,6% en het investeringscijfer 13,2% lager dan in dezelfde maand van 2000. Over het ganse jaar 2001 haalden de grote ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen een omzetcijfer dat 2,2% hoger lag dan in 2000. Gecorrigeerd voor inflatie betekent dit nagenoeg een status-quo. De omzet in de

Figuur 4
 Evolutie van de inschrijvingen van nieuw personenwagens in West-Vlaanderen

Bron: FEBIAC, Grafische verwerking: GOM - West-Vlaanderen

kleinhandel, indicator voor het consumentenvertrouwen, steeg daarentegen met 7,3% in 2001 in West-Vlaanderen. De investeringen lagen in 2001 6% lager dan in 2000.

Faillissementen (bron: NIS, Graydon)

De NIS-cijfers van februari en maart 2002 tonen telkens een daling op jaarbasis van het aantal faillissementen in

West-Vlaanderen met circa 14%. In de maanden januari en april was er een toename. In totaal lag het aantal faillissementen in West-Vlaanderen in de eerste vier maanden van 2002 circa 1,5% lager dan in dezelfde periode van 2001. In het jaar 2001 waren er 8% meer faillissementen dan in 2000.

Volgens gegevens van Graydon gingen in West-Vlaanderen in april 2002 circa 100 banen en in maart 2002 bijna 360 banen verloren als gevolg van faillissementen. In februari waren dat 70 banen, in januari 120 banen. Het relatief grote verlies in maart is te wijten aan de faillissementen van Carpet Yarns Cy en Carpet Engineering te Diksmuide.

Uitvoer (bron: NBB)

Volgens voorlopige cijfers lag in 2001 de nominale waarde van de uitvoer uit West-Vlaanderen 4,2% hoger dan in 2000. In het eerste kwartaal van 2001 was de stijging het grootst (+11%), in de twee volgende kwartalen was er een toename met ruim 4%, in het laatste kwartaal daalde de nominale waarde met 2,4%.

Inschrijvingen van nieuwe personenwagens (bron: FEBIAC)

In april 2002 werden in West-Vlaanderen 2.733 nieuwe personenwagens ingeschreven, of 23,2% meer dan in april 2001. Ook in februari en in maart lag het aantal inschrijvingen op jaarbasis gevoelig hoger (zie figuur 4). In januari was er nog een daling, maar globaal werden in de eerste vier maanden van 2002 toch 9,4% meer nieuwe personenwagens ingeschreven dan in dezelfde periode van 2001. In vergelijking met dezelfde periode van 2000 (het vorige salonjaar) is er wel nog een daling met 9,3%.

Figuur 5
 Synthetische conjunctuurcurve voor West-Vlaanderen

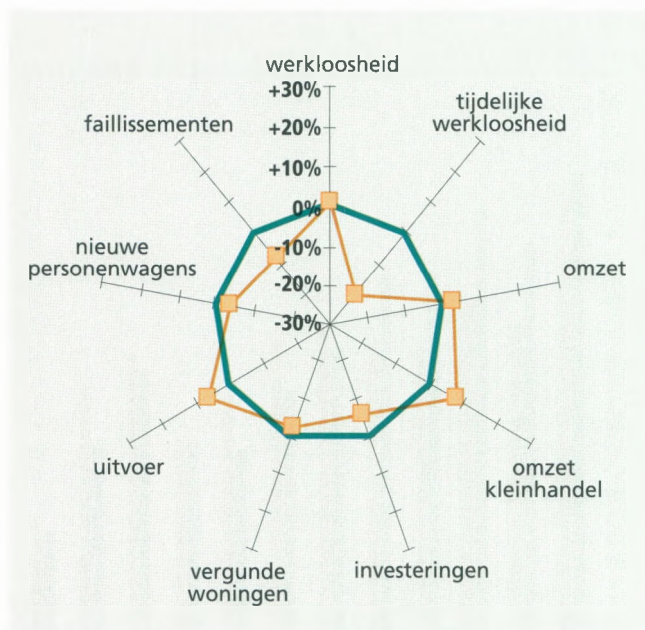
Bron: NBB, Grafische verwerking: GOM - West-Vlaanderen

Figuur 6
 Evolutie van de sociaal-economische indicatoren in West-Vlaanderen in 2000 ten opzichte van 1999

Bron: VDAB, RVA, NIS, FEBIAC
 Grafische verwerking: GOM - West-Vlaanderen

Figuur 7
 Evolutie van de sociaal-economische indicatoren in West-Vlaanderen in 2001 ten opzichte van 2000

Bron: VDAB, RVA, NIS, FEBIAC, NBB
 Grafische verwerking: GOM - West-Vlaanderen

Conjunctuurindicator van de Nationale Bank (bron: NBB)

In mei 2002 bereikte de bruto-conjunctuurcurve voor West-Vlaanderen een waarde van -9,6¹. Zoals **figuur 5** laat zien zijn de brutowaarden aan een forse klim bezig en is de daling van de afgevlakte curve, die met enkele maanden vertraging wordt berekend, stopgezet. De afgevlakte curve richt zich zelfs opwaarts.

Ook de deelcurven van de industrie en de bouw geven dit positieve beeld. De brutowaarden stijgen en de negatieve trend van de afgevlakte curve buigt zich stilaan om in een positieve trend. De brutowaarden van de handel en de dienstverlening aan bedrijven lijken nog wat te twifelen en toonden de laatste maanden afwisselend een stijging of een daling. De verbetering van deze curven zal zich wellicht pas iets later inzetten.

Besluit

De 'diamant van West-Vlaanderen'² voor het jaar 2001 toont aan dat de sociaal-economische indicatoren in 2001 niet altijd gunstig evolueerden ten opzichte van 2000. Waar in 2000 alle sociaal-economische indicatoren van de diamant gunstig evolueerden ten opzichte van 1999 (zie **figuur 6**), was dit voor 2001 ten opzichte van 2000 enkel duidelijk het geval voor de uitvoer, de omzet en de omzet in de kleinhandel. De werkloosheid en het aantal vergunde woningen bleef nagenoeg status-quo. Het aantal faillissementen, de inschrijving van nieuwe personenwagens,

de investeringen en de tijdelijke werkloosheid evolueerden ongunstig. Vooral de tijdelijke werkloosheid nam fors toe (zie **figuur 7**). 2001 was dan ook een jaar van conjuncturele verslechtering na het topjaar 2000.

We krijgen echter signalen dat we stilaan uit de conjuncturele inzinking van 2001 klimmen en dat het West-Vlaanderen in 2002 op economisch vlak beter zal vergaan.

De werkloosheid stijgt weliswaar nog op jaarbasis, maar de toenames worden kleiner. Het aantal faillissementen neemt af op jaarbasis en de inschrijving van nieuwe personenwagens neemt toe. Het aantal vergunde woningen en de tijdelijke werkloosheid evolueerden in de eerste maanden van 2002 nog ongunstig. Van een aantal indicatoren zijn nog geen gegevens beschikbaar van begin 2002, zoals van de uitvoer, de omzet en de investeringen. De conjunctuurcurve voor West-Vlaanderen, die tenslotte een weerspiegeling is van de verwachtingen van de West-Vlaamse ondernemers, laat echter duidelijk zien dat de conjunctuur in de eerstkomende maanden in positieve zin zal evolueren. Deze trend zullen we dan wellicht ook terugvinden in de uitvoer-, omzet- en investeringscijfers voor West-Vlaanderen in 2002.

1 Opmaak mei 2002
 2 Onder werklozen wordt verstaan: het aantal niet-werkende werkzoekenden. Zij vertegenwoordigen het bij de VDAB ingeschreven arbeidsmarktpotentieel. In deze groep zijn onder meer de schoolverlaters, de vrij ingeschrevenen en een zeer diverse restgroep (met daarin de tijdelijk geschorsten) opgenomen. Een nadeel is wel dat de oudere werklozen met vrijstelling van inschrijving als werkzoekend (50 jaar of ouder) niet zijn opgenomen.

- 3 Er zijn twee statistieken beschikbaar met betrekking tot de tijdelijke werkloosheid. De eerste statistiek bevat het aantal fysieke eenheden van de tijdelijke werkloosheid. Dit komt overeen met het aantal betalingen per maand of het aantal tijdelijke werklozen, ongeacht de duur van de tijdelijke werkloosheid. De tweede statistiek toont het gemiddeld aantal van de tijdelijke werkloosheid. Dit is een betere indicator voor de omvang van de tijdelijke werkloosheid, aangezien het aantal vergoedbare dagen van tijdelijke werkloosheid in verhouding gebracht wordt tot het aantal potentiële arbeidsdagen in de betrokken maand. In dit conjunctuuroverzicht wordt de tweede statistiek geanalyseerd. Deze cijfers mogen niet gebruikt worden als indicatie van de werklozen, omdat het gaat om personen die nog steeds door een arbeidscontract gebonden zijn, maar om tijdelijke redenen geen werk hebben. De voornaamste oorzaak van tijdelijke werkloosheid is van economische aard, maar ook weersomstandigheden, jaarlijks verlof voor beginnende werknemers, overmacht, technische stoornis of stakingen kunnen een oorzaak zijn.
- 4 Vergunde woningen in woongebouwen en in niet-woongebouwen.
- 5 Het feit dat de registratie gebeurt naar vestiging van de hoofdzetel betekent dat men niet noodzakelijk de economische activiteit in het betrokken arrondissement meet. Dit nadeel wordt afgezwakt doordat het hier over een evolutie doorheen de tijd gaat. Maandelijkse procentuele veranderingen zijn dan belangrijker dan absolute gegevens. Een tweede nadeel is dat enkel bedrijven met een omzet van 20 miljoen BEF of meer aangifte doen op maandbasis. Het kan zijn dat een bedrijf nu eens wel en dan weer niet beantwoordt aan dit criterium. Om dit nadeel te ondervangen is het aangewezen op provinciaal niveau te werken. 'Toetreders' en 'uittrekkers' vallen dan minder op en kunnen elkaar meer compenseren dan als men werkt op het arrondissementele niveau.
- 6 De constructie van de indicator van de Nationale Bank verloopt als volgt: er wordt maandelijks een enquêteformulier aan bedrijfsleiders verzonden. Daarin gaat men na hoe het gesteld is met een aantal facetten van de activiteit, de vraag en de vooruitzichten. Er zijn drie antwoordmogelijkheden: stijgend (positief), gelijkblijvend of dalend (negatief). De indicator is het saldo van de positieve en de negatieve antwoorden op deze vragen, en dit voor alle ondervraagden. In tegenstelling tot de nationale indicator worden de antwoorden per provincie niet gewogen. De maandelijkse resultaten van de enquête worden op een grafiek uitgezet. De curve wordt afgevlakt. Zo kan men de trend gemakkelijker onderkennen.
- 7 Tot april 2002 verwezen de resultaten van de aan het begin van de maand georganiseerde enquêtes naar de voorgaande maand of de maand waarop de beoordeling van de economische activiteit betrekking had. Vanaf mei 2002 past de NBB, uit harmonisatieoverwegingen, de methode van de Europese Commissie toe, die erin bestaat de resultaten te dateren volgens de maand waarin zij werden verkregen. Dit betekent geen breuk in de reeks, maar wel een verschuiving met één maand van de gehele curve.
- 8 De "diamant van West-Vlaanderen" bestaat uit een assenstelsel waarop met een stip de waarden van verschillende indicatoren zijn weergegeven. De stippen zijn verbonden met een lijn. Zij vormen de 'diamant'. Op de bovenste as staat de schaalindeling ingetekend, die in feite de procentuele "verbetering" of "verslechtering" van de indicatoren weergeeft. Bij een stationaire toestand (0 % groei) wordt een figuur verkregen zoals aangeduid door de centrale veelhoek. Bij een verbetering van de indicator liggen de waarden buiten de centrale veelhoek. Bij een verslechtering vallen de stippen binnen de centrale veelhoek. Als alle waarden in gunstige zin evolueren, dan is de diamant groter dan de centrale veelhoek.

[zicht

Is het de zuurstofrijke Noordzeelucht of de voortdurende deining van de golven? Of komt het door de ongreepbare horizon? Feit is dat Goekint Graphics uit Oostende, reeds drie generaties lang, elke dag opnieuw zijn grenzen verlegt.

Grafische communicatie is onze corebusiness. Van ontwerp tot postklaar pakket, in elk stadium promoot Goekint Graphics zich dynamisch als een geïntegreerd grafisch bedrijf dat de nieuwste technologieën implementeert. Voeg daarbij de integrale kwaliteitszorg door een uitgezocht team van medewerkers en u weet meteen waarom Goekint Graphics u een zee van grafische oplossingen biedt. En dat hoort ook zo, bij een drukkerij aan de kust...

GOEKINT
GRAPHICS

Industriezone 2 - B-8400 Oostende
Tel. 059-51 43 43 - Fax 059-51 44 43
e-mail: techcomm@goekint.be

zicht op [NOORD]zee

tijdschriften
jaarverslagen
manuals
corporate identity
newsletters
folders

boeken
catalogi
prijslijsten
drukkerij binnenhuis-
inrichting